

Paryžiaus pareiškimas

Europa, kuria galime tikėti

1. Europa priklauso mums, ir mes priklausome Europai. Šios žemės yra mūsų namai; kitų mes neturime. Priežastys, dėl kurių branginame Europą, peržengia mūsų gebėjimą paaiškinti ar pateisinti šią ištikimybę. Jos esmė yra mūsų bendros istorijos, viltys ir visų jaučiama meilė. Tai nusistovėję įpročiai ir patoso bei skausmo akimirkos. Tai įkvepiančios susitaikymo patirtys ir tikėjimas bendra ateitimi. Įprasti kraštovaizdžiai ir įvykiai mums yra persmelkti ypatingos reikšmės – mums, bet ne kitiems. Namai – tai vieta, kur viskas mums yra pažįstama, ir kur esame atpažįstami patys, nesvarbu kaip toli būtume nuo jų nuklydę. Tai yra tikroji Europa, mūsų brangiausia ir nepakeičiama civilizacija.

Europa yra mūsų namai.

2. Europai, visame jos turte ir didybėje, grėsmę kelia klaidingas savęs suvokimas. Ši klaidinga Europa įsivaizduoja save kaip mūsų civilizacijos išpildymą, bet iš tiesų ji viso labo pasiglemžia mūsų namus. Ji remiasi autentiškų Europos vertybių hiperbolizavimu ir iškreipimu, tačiau lieka akla savo pačios ydoms. Su pasitenkinimu disponuodama vienpusėmis mūsų istorijos karikatūromis, ši klaidingoji Europa yra nepalaužiamai priešiška savo praeičiai. Jos propaguotojai yra savanoriški našlaičiai, besivadovaujantys prielaida, jog būti našlaičiu – būti benamiu – yra kilniadvasiškas pasiekimas. Tokiu būdu klaidingoji Europa aukština save kaip universalios bendruomenės pirmtakę, kuri iš tiesų nėra nei universali, nei apskritai bendruomenė.

Klaidingoji Europa kelia mums grėsmę.

3. Klaidingosios Europos gynėjai yra apžavėti prietarų apie neišvengiamą progresą. Jie tiki, jog Istorija yra jų pusėje, ir šis tikėjimas kursto jų puikybę ir panieką, neleidamas pripažinti

Klaidingoji Europa yra utopinė ir tironiška.

jų konstruojamo postnacionalinio, postkultūrinio pasaulio trūkumų. Nėgana to, jie lieka abejingi tikriesiems žmogiško padarumo šaltiniams – padarumo, kurį brangina tiek jie, tiek mes. Jie ignoruoja ar net išsižada krikščioniškųjų Europos ištakų, tuo pat metu dėdami didžiules pastangas neįžeisti musulmonų, viliantis, jog šie su džiaugsmu perims jų sekuliarią, multikultūrinę pasaulėžiūrą. Paskendusį išankstinėse nuostatose, prietauose ir abejingume, apakinta tuštybės bei nesavikritiškų utopinės ateities vizijų, klaidingoji Europa refleksyviai slopina nuomonių skirtumus. Tai, be abejo, yra daroma vardan laisvės ir tolerancijos.

4. Mes artėjame prie aklavietės. Didžiausią grėsmę Europos ateičiai kelia ne politinis Rusijos avantiūrizmas ir ne musulmonų migracija. Tikroji Europa yra pavojuje dėl smaugiančių klaidingosios Europos gniaužtų, kuriuose ji yra įkalinusi mūsų visų vaizduotę. Mūsų tautos ir bendra kultūra yra vidujai naikinama iliuzijų ir savęs apgaudinėjimo apie tai, kas yra Europa, ir kas ji turėtų būti. Mes prisiekiamo priešintis šiai grėsmei, į pavojų statančiai visą mūsų ateitį. Mes ginsime, palaikysime ir aukštinsime tikrąją Europą – Europą, kuriai iš tiesų priklausome.

Mes privalome ginti tikrąją Europą.

+++

5. Tikroji Europa viltingai skatina aktyvų dalyvavimą bendrame politinio ir kultūrinio gyvenimo projekte. Europos idealo esmė yra solidarumas, grindžiamas pritarimu visiems galiojančiai įstatyminei santvarkai, keliančiai ribotus reikalavimus. Šis pritarimas ne visuomet pasireiškė atstovaujamosios demokratijos pavidalu, tačiau mūsų pilietinės ištikimybės tradicijos atspindi fundamentalų pritarimą mūsų politinėms ir kultūrinėms tradicijoms, nepriklausomai nuo jų formos. Praeityje europiečiai kovojo už mūsų politinių sistemų atsivėrimą visuotiniam dalyvavimui, ir mes pagrįstai didžiuojamės tokia savo istorija. Net šių kovų įkarštyje, o kartais ir atviruose sukilimuose, jie su užsidegimu tvirtino, jog nepaisant patirtų neteisybių ir nesėkmių, šio žemyno tautų tradicijos priklauso mums visiems. Toks atsidavimas reformavimuisi daro Europą kraštu, kuris be atvangos siekia vis didesnio teisingumo. Ši pažangos dvasia kilo iš mūsų meilės ir ištikimybės savo gimtosioms žemėms.

Solidarumas ir pilietinė ištikimybė skatina aktyvų dalyvavimą.

6. Europietiška vienybės dvasia leidžia mums pasitikėti vieni kitais viešojoje erdvėje, net kai esame nepažįstami. Viešieji parkai, centrinės aikštės ir platūs bulvarai, aptinkami Europos miestuose ir

Mes nesame pasyvūs pavaldiniai.

miesteliuose, išreiškia politinę Europos dvasią: mes dalinamės savo bendru gyvenimu ir res publica. Mes vadovaujamės prielaida, jog priimti atsakomybę už savo visuomenių ateitį yra mūsų pareiga. Mes nesame pasyvūs pavaldiniai, dominuojami despotiškų galių – tiek šventų, tiek sekuliarių; ir mes nepuolame ant kelių atsidūrę nenumaldomų istorinių jėgų akivaizdoje. Būti europiečiu reiškia puoselėti politinį ir istorinį veikimą. Mes esame savo bendro likimo kalviai.

7. Tikroji Europa yra tautų bendruomenė. Mes turime savo kalbas, tradicijas ir sienas. Nepaisant to, mes visuomet pripažinome tarpusavio giminybę, net kai nesutardavome – ar kariaudavome. Ši vienybė skirtingume mums atrodo prigimtina, tačiau ji yra nepaprasta ir verta branginimo, kadangi nėra nei natūrali, nei neišvengiama. Dažniausiai pasireiškianti politinė vienybės skirtingume forma yra imperija, kurią Europos kariai-karaliai mėgino atkurti šimtmečiais, sekusiais po Romos imperijos žlugimo. Imperinės formos žavesys išliko gajus, tačiau viršų paėmė tautinė valstybė – politinė forma, apjungianti visuotinumą ir suverenitetą. Tautinė valstybė tapo Europos civilizacijos skiriamuoju bruožu.

Tautinė valstybė yra Europos skiriamasis bruožas.

8. Tautinė bendruomenė didžiuojasi savarankiška savivalda, nebijo puikuotis savo tautiniais pasiekimais menuose ir moksluose, varžosi su kitomis tautomis – kartais ir mūšio lauke. Tai ne sykį sužalojo Europą, ne kartą beveik mirtinai, tačiau niekuomet nesukompromitavo mūsų kultūrinės vienybės. Tiesą sakant, atsitiko priešingai: vis labiau konsoliduojantis tautinėms Europos valstybės ir ryškėjant jų savitumams, bendra europietiška tapatybė tapo dar stipresnė. Pasibaigus siaubingam kraujo liejimui pasauliniuose karuose pirmojoje dvidešimto amžiaus pusėje, mes pakilome su dar didesniu pasiryžimu gerbti savo paveldą, kuriuo dalinamės. Tai liudija Europos kaip civilizacijos, kosmopolitinės tikrąją to žodžio prasmę, gylį ir galią. Mes neieškome primastos, prievarta palaikomos imperinės vienybės. Vietoje to, europietiškas kosmopolitizmas pripažįsta, jog patriotinė meilė ir pilietinė ištikimybė atveria duris į platesnį pasaulį.

Mes neremiame primastos, prievarta palaikomos vienybės.

9. Tikroji Europa buvo reikšmingai pažymėta krikščionybės. Universali dvasinė Bažnyčios imperija Europai suteikė kultūrinę vienybę, tačiau pasiekė tai be politinės imperijos. Tai leido bendrojoje europietiškoje kultūroje rasti tam tikroms pilietinėms ištikimybėms. Autonomija to, ką vadiname pilietine visuomene, tapo charakterizuo-

Krikščionybė skatina kultūrinę vienybę.

jančiu europietiško gyvenimo bruožu. Negana to, krikščioniškoji Evangelija nepateikia visapusiškos dieviškos teisės, todėl sekuliarių tautinių įstatymų įvairovė gali būti tvirtinama ir gerbiama nekeičiant grėsmės europietiška vienybei. Visai neatsitiktinumas, kad krikščioniško tikėjimo Europoje nykimą lydi atnaujintos pastangos įsteigti politinę vienybę – pseudo-religinio universalizmo sentimentais apipintą pinigų ir taisyklių imperiją, kurią šiandien konstruoja Europos Sąjunga.

10. Tikroji Europa tvirtina lygų kiekvieno individualaus žmogaus orumą, nepriklausomai nuo jo lyties, statuso ar rasės. Toks įsipareigojimas taip pat kyla iš mūsų krikščioniškųjų šaknų. Kilniausios mūsų dorybės yra neabejotinai krikščioniškas paveldas: sąžiningumas, užuojauta, gailestis, atleidimas, taikos siekimas, dosnumas. Krikščionybė revoliucionizavo santykius tarp vyrų ir moterų, suteikdama beprecedentę reikšmę meilei ir abipusei ištikimybei. Santuokos saitai leidžia vyrams ir moterims kartu klestėti bendrystėje. Daugelis mūsų aukų yra atliekamos būtent mūsų sutuoktinių ir vaikų labui. Ši savęs dovanojimo dvasia yra dar vienas krikščionybės indėlis į Europą, kurią mes mylime.

Krikščioniškos šaknys stiprina Europą.

11. Tikroji Europa taip pat semiasi įkvėpimo iš klasikinės tradicijos. Mes atpažįstame save senovės Graikijos ir Romos literatūroje. Būdami europiečiai, mes siekiame didingumo, aukščiausios iš klasikinių dorybių. Tai ne kartą vedė prie negailestingo varžymosi dėl viršenybės, tačiau savo geriausiame pavidale šis tobulumo troškimas įkvėpia Europos vyrus ir moteris kurti nepranokstamo grožio muzikinius ir meninius kūrinius, siekti neįtikėtinų proveržių moksle ir technologijose. Pagrindinės santūriųjų romėnų dorybės ir graikų didžiavimasis pilietiniu dalyvavimu bei filosofinių tyrinėjimų dvasia Europoje niekada nebuvo pamiršti. Šis paveldas taip pat yra mūsų.

Klasikinės ištakos skatina tobulumo siekimą.

12. Tikroji Europa niekuomet nebuvo tobula. Klaidingosios Europos šalininkai neapsirinka siekdami plėtros ir reformų, o nuo 1945 ir 1989 buvo pasiekta daug dalykų, kuriuos turėtume branginti ir gerbti. Bendras mūsų gyvenimas yra besitęsiantis projektas, ne sustabarėjęs paveldas. Vis dėlto, Europos ateitis priklauso nuo atnaujintos ištikimybės geriausioms mūsų tradicijoms, o ne suklastoto universalizmo, reikalaujančio užmaršties ir savęs išsižadėjimo. Europa neprasidėjo su Apšvieta. Mūsų mylimi namai nebus realizuoti per Europos Sąjungą. Tikroji Europa yra, ir visuomet bus,

Europa ir mūsų bendras projektas.

tautų bendruomenė, vienu metu uždara, kartais net agresyviai, bet tuo pačiu suvienyta dvasinio palikimo, dėl kurio visi kartu galime ginčytis, jį vystyti, juo dalinis ir jį mylėti.

+++

13. Tikroji Europa šiandien yra pavojuje. Mes pamažu netenkame pasiekimų, įgyvendintų dėka visuotinio suverenumo, priešinosi imperijai, pilietinei meilei pajėgus kosmopolitizmo, iš krikščionybės paveldėto žmogiško ir kilnaus gyvenimo būdo, bei gyvo įsipareigojimo savo klasikiniam paveldui. Klaidingosios Europos globėjams konstruojant dirbtinę krikščioniją iš universalių žmogaus teisių, mes prarandame savo namus.

Mes prarandame savo namus.

14. Klaidingoji Europa puikuoja beprecedenčiu įsipareigojimu žmogaus laisvei, tačiau ši laisvė yra labai vienpusiška. Ji pateikiama kaip laisvė nuo suvaržymų: seksualinė laisvė, saviraiškos laisvė, laisvė „būti savimi“. 68-ųjų karta laiko šias laisves brangiomis pergalėmis prieš kadaise visagalį ir represinį kultūrinį režimą. Jie regi save kaip didžiuosius gelbėtojus, o bet kokie jų nusižengimai yra liaupsinami kaip kilnūs moraliniai pasiekimai, už kuriuos visas pasaulis turėtų jaustis dėkingas.

Vyrauja klaidingai suvokiama laisvė.

15. Vis dėlto, jaunesniųjų Europos kartų patiriama realybė auksu spindi gerokai mažiau. Nedorovingas hedonizmas įprastai veda prie nuobodulio ir gilaus betiksliskumo jausmo. Silpnėja santuokos saitai. Siautulingoje seksualinės laisvės jūroje giluminis jaunų žmonių troškimas tuoktis ir kurti šeimas dažnai yra sužlugdomas. Laisvė, užgniaužianti giliausius mūsų širdžių troškimus, netrunka tapti prakeiksmu. Mūsų visuomenės vis labiau pasiduoda individualizmui, vienatvei ir betiksliskumui. Mes atsisakome laisvės ir pasmerkiame save tuščiam prisitaikėliškumui, būdingam vartojimu ir pramogine žiniasklaida varomai kultūrai. Jaučiame pareigą pasakyti tiesą: 68-ųjų karta griovė, tačiau nieko nepastatė. Jie sukūrė tik vakuumą, kurį užpildė pramoginė žiniasklaida, pigus turizmas ir pornografija.

Individualizmas, vienatvė ir betiksliskumas yra plačiai paplitę.

16. Tuo pačiu metu, kai girdime pagyras apie beprecedentę laisvę, europietiškas gyvenimas tampa vis labiau visapusiškai reguliuojamas. Taisyklės – dažnai rengiamos beveidžių technokratų, veikiančių išvien su galingais interesantais – diktuoja mūsų darbo santykius, verslo sprendimus, išsilavinimo kvalifikacijas,

Esame reguliuojami ir prižiūrimi.

mūsų informacinės ir pramoninės žiniasklaidos turinį. Negana to, šiandien Europa siekia sugriežtinti tvarką, pagal kurią yra reguliuojama kalbos laisvė – pirminė europietiška laisvė, sąžinės laisvės manifestacija. Šie draudimai nėra nutaikyti į nešvankybes ar kitus išpuolius prieš padorumą viešajame gyvenime. Vietoje to, valdančiosios Europos klasės trokšta apriboti politinę kalbą. Politiniai lyderiai, garsiai išsakantys nepatogias tiesas apie Islamą ir imigraciją, yra statomi priešais teisėjus. Politinis korektiškumas mums primeta stiprius tabu, kurie amoraliais pasmerkia bet kokius iššūkius prieš status quo. Klaidingoji Europa neskatina laisvės kultūros; ji skatina rinkos valdomą homogeniškumo ir politiškai primetamo prisitaikėliško kultūrą.

17. Klaidingoji Europa taip pat puikuojausi beprecedenčiu įsipareigojimu lygybei. Ji tvirtina, jog skatina atsikratyti diskriminacijos ir priimti visas rases, religijas ir tapatybes. Šioje srityje buvo padaryta apčiuopiama pažanga, tačiau tuo pat metu buvo leista išivyrauti utopiškam atotrūkiui nuo realybės. Vėliausiosios kartos Europa siekė įgyvendinti didįjį multikultūralizmo projektą. Reikalavimas ar net skatinimas, kad naujai atvykę musulmonai prisitaikytų prie mūsų elgesio normų ir papročių, buvo suvokti kaip šiurkšti neteisybė. Mums buvo paaiškinta, jog įsipareigojimas lygybei reikalauja, kad atsisakytume bet kokių užuominų apie tikėjimą savo kultūros viršenybe. Paradoksaliai, multikultūrinė Europos santvarka, neigianti krikščioniškas Europos ištakas, yra realizuojama vadovaujantis hiperbolizuotu ir nepalaikomu krikščionišku universalaus dosnumo idealu. Iš Europos tautų ji reikalauja šventoliško savęs aukojimo. Esame skatinami noriai priimti neabejotiną mūsų gimtųjų žemių kolonizaciją ir savo kultūros nuopuolį kaip šlovingiausią dvidešimt pirmojo amžiaus Europos įvykį – kolektyvinę savižudybę vardan kažin kokios naujai gimstančios globalios bendruomenės, propaguojančios taiką ir klestėjimą.

Multikultūralizmas nėra veiksmingas.

18. Toks mąstymas pasižymi dideliu nesąžiningumu. Daugelis mūsų valdančiųjų klasių atstovų neabejotinai tiki europietiškos kultūros viršenybe, tačiau žino, kad jos negalima viešai tvirtinti būdais, kurie įžeistų imigrantus. Suvokdami šią viršenybę, jie mano kad asimiliacija bus greita ir savaiminė. Tai ironiškas senovinės imperinės mąstysenos atspindys: valdančiosios Europos klasės vadovaujasi prielaida, kad „jie“ neišvengiamai taps tokie kaip „mes“, nesusimąstydami, kad iš tiesų gali nutikti atvirkščiai. Tuo pat metu, oficialiai

Auga nesąžiningumas.

propaguojamas multikultūralizmas yra pasitelkiamas kaip priemonė slopinti nemalonias, bet „laikinas“ kultūrinės įtampas.

19. Yra ir gerokai tamsesnių nesąžiningumo apraiškų. Vis didėjantis vėliausiosios kartos valdančiosios klasės segmentas prieina išvadą, jog jo narių asmeninis interesas glūdi kuo spartesnėje globalizacijoje. Jie trokšta kurti viršnacionalines institucijas, pajėgias valdyti apsieinant be visuotinio suverenumo keliamų nepatogumų. Tampa vis labiau akivaizdu, kad „demokratijos deficitas“ Europos Sąjungoje nėra vien tik techninė problema, taisytina techninėmis priemonėmis. Veikiau, šis deficitas yra fundamentalus ir fanatiškai ginamas įsipareigojimas. Nepriklausomai nuo to, ar yra legitimuojami tariamų ekonominių neišvengiamybių ar autonomiškai besivystančios tarptautinių žmogaus teisių praktikos, supranacionaliniai ES institucijų mandarinai savinasi politinį Europos gyvenimą, į visus iššūkius atsakydami technokratinė maniera: „Nėra kitos alternatyvos.“ Tai minkšta, tačiau vis realesnė tironija, su kuria susiduriame.

Stiprėja technokratinė tironija.

20. Klaidingosios Europos puikybė šiandien tampa akivaizdi, nepaisant geriausių jos šalininkų pastangų dangstyti ją patogiomis iliuzijomis. Visų pirmausia, darosi aišku, kad klaidingoji Europa yra daug silpnesnė, nei kas nors galėjo įsivaizduoti. Pramoginė žiniasklaida ir materialinis vartojimas negali palaikyti gajaus pilietinio gyvenimo. Mūsų visuomenėms, multikultūralistinės ideologijos dėka netekusioms aukštesnių idealų ir prigrasintoms nereikšti patriotinio didžiavimosi, šiandien yra sunku telkti valią savigynai. Nėgana to, nuasmeninta, gigantiškų tarptautinių korporacijų dominuojama ekonominė sistema bei vyraujanti priimtino retorika niekaip neatnaujina pilietinės ištikimybės ir socialinės kohezijos. Vėlgi, privalome kalbėti atvirai: Europos visuomenės sparčiai silpsta. Jei atvertume savo akis, pamatytume kaip niekada didelį kliovimąsi valdžios galiomis, socialine priežiūra ir indoktrinacija švietime. Sunkiai ginkluotus kareivius į mūsų gatves atveda ne tik Islamo terorizmas; riaušių policijos pajėgos šiandien yra reikalingos malšinant kruvinus anti-sisteminius protestus ar net suvaldant girtas futbolo sirgalių minias. Mūsų fanatiškas atsidavimas savo ištikimybės futbole yra desperatiškas ženklas, jog trokštame patenkinti giluminį žmogišką poreikį solidarumui – poreikį, kuris klaidingoje Europoje lieka nepatenkinamas.

Klaidingoji Europa yra silpna ir pažeidžiama.

21. Apmaudu, tačiau intelektualiosios Europos klasės yra vienos pagrindinių ideologinių šalininkų, reiškiančių paramą klaidingo-

Įsivyravo išsižadėjimo kultūra.

sios Europos puikybei. Be jokios abejonės, mūsų universitetai yra vienas šlovingiausių Europos civilizacijos pasiekimų, tačiau kadaise buvę vietomis, kur jaunosioms kartoms perleisdavome praeities išmintį, šiandien daugelis universitetų sulygina kritinį mastymą su siauraprotišku praeities atmetimu. Kelrodė europietiškosios dvasios žvaigždė visuomet buvo griežta intelektualinio sąžiningumo ir objektyvumo disciplina. Deja, šis kilnus idealas buvo transformuotas per dvi vėliausiausias kartas. Asketizmas, kadaise siekęs išlaisvinti protą iš dominuojančių nuomonių tironijos, buvo pakeistas pasyviu ir nereflektyviu priešišku viskam, kas yra mūsų. Tokia kultūrinio išsižadėjimo pozicija funkcionuoja kaip paprastas ir pigus būdas būti „kritišku“. Vėliausioje kartoje ši pozicija buvo repetuojama paskaitų auditorijose, kol galiausiai tapo doktrina, dogma. Tokių įsitikinimų dėstymas šiandien yra laikomas „apsišvietimo“ ir dvasinio išrinktumo bruožu. To pasekmė yra ta, kad mūsų universitetai šiandien yra aktyvūs besitęsiančios kultūrinės destrukcijos vykdytojai.

22. Mūsų valdančiosios klasės propaguoja ir vysto žmogaus teises. Jos sunkiai triūsia kovodamos su klimato kaita. Jos kruopščiai konstruoja globaliai integruotą rinkos ekonomiką ir harmonizuoja mokesčines politikas. Jie akylai stebi progresą lyčių lygybės link. Jie dėl mūsų daro tiek daug! Argi svarbu, kokiais mechanizmais jie užėmė savo pareigas? Koks skirtumas, kad Europos tautos tampa vis skeptiškesnės jų atliekamai valstybinei tarnybai?

Elitai arogantiškai demonstruoja savo dorybingumą.

23. Šis augantis skepticizmas yra visiškai pateisinamas. Šiandien Europa yra dominuojama betikslinio materializmo, kuris atrodo nepajėgus motyvuoti vyrus ir moteris kurti šeimas ir susilaukti vaikų. Išsižadėjimo kultūra iš būsimosios kartos atima tapatybės savivoką. Kai kuriose mūsų šalyse yra regionų, kuriuos musulmonai gyvena turėdami neformalią autonomiją nuo vietinių įstatymų, tarytum būtų kolonistai, o ne draugiški mūsų tautų nariai. Individualizmas izoliuoja mus vieną nuo kito. Globalizmas transformuoja milijonų žmonių gyvenimo perspektyvas. Sukritikuotos, mūsų valdančiosios klasės teisinasi, jog jos viso labo dirba tam, kad prisitaikytume prie to, kas neišvengiamų, nepakeičiamų aplinkybių. Esą, neįmanomas joks kitas veikimo būdas, o priešintis yra neracionalu. Tam prieštaraujantys yra kaltinami pasidavimu nostalgijai, dėl ko nusipelno būti pasmerkti kaip rasistai ar fašistai. Ryškėjant socialinėms skirtims ir pilietiniam nepasitikėjimui, viešasis Europos gyvenimas tampa vis piktesnis, vis labiau pagiežingas, ir niekas negali pasakyti, kada ir kaip tai baigsis. Privalome liautis eję šiuo keliu. Mes turime

Mes turime alternatyvą.

nusimesti klaidingosios Europos tironiją. Mes turime alternatyvą.

+++

24. Pastangos atsinaujinti prasideda teologiniu savęs pažinimu. Universalistinės ir universalizuojančios klaidingosios Europos pretenzijos atskleidžia, jog ji tėra surogatinė religinė santvarka, tam tikras erzacas, pasižymintis tiek tikybiniais įžadais, tiek anatemomis. Tai yra galingas opiatas, paralyžiuojantis Europą kaip politinį kūną. Privalome atkakliai tvirtinti, jog religinės aspiracijos yra priderama religijos, ne politikos (ar juolab biurokratinio administravimo) sritis. Siekdami atgauti savo politinį ir istorinį veiksnumą, privalome iš naujo sekuliarizuoti [autoriai sekuliarizacijos terminą čia vartoja ne įprastine šio žodžio reikšme – red. past.] viešąjį Europos gyvenimą.

Turime nusigręžti nuo erzacinės religijos.

25. Tai iš mūsų reikalaus atmesti melagingą kalbą, kuri išvengia atsakomybės ir skatina ideologinę manipuliaciją. Kalbos apie įvairovę, priimtinumą ir multikultūralizmą yra tuščios. Dažnai, tokia kalba yra pasitelkiama kaip priemonė charakterizuoti mūsų nesėkmes kaip pasiekimus: esą, socialinio solidarumo silpnėjimas „iš tiesų“ yra svetingumo, tolerancijos ir priimtumo požymis. Tai rinkodaros kalba, skirta maskuoti tikrovei, o ne ją nušviesti. Privaloma atgauti tvirtą pagarbą tikrovei. Kalba yra subtilus instrumentas, kurį menkiname naudodami kaip vėzdą. Turėtume būti lingvistinio padarumo sergėtojais. Kliovimasis viešu smerkimu yra mūsų šiandieninio dekadanso požymis. Negalime toleruoti žodinio bauginimo, ar juolab grasinimų mirtimi. Privalome saugoti tuos, kurie kalba protingai, net jei manoma, kad jų požiūriai yra klaidingi. Europos ateitis privalo būti liberali geriausia šio žodžio prasme, reiškiančia įsipareigojimą gyvybingam viešajam diskursui, nevaržomam grasinimų smurtu ar prievarta.

Privalome atkurti tikrąjį liberalizmą.

26. Išsklaidydami klaidingosios Europos iliuzijas apie utopiją ir pseudo-religinį kryžiaus žygį vardan pasaulio be sienų, skatinsime naujos rūšies valstybingumą ir naujo tipo valstybės veikėjų radimąsi. Geras politinis lyderis rūpinasi visuotine specifinės tautos gerove. Geras politinis lyderis suvokia mūsų bendrąjį Europos paveldą ir mūsų specifines tautines tradicijas kaip nuostabias ir gyvastų teikiančias, tačiau trapias dovanas. Jis neatmeta šio paveldo, bet ir nerizikuoja jo praradimu vardan utopinių svajonių. Tokie lyderiai trokšta pagarbos, reiškiamos jų vedamų žmonių; jie negeidžia

Mums reikia atsakingų valstybės veikėjų.

„tarptautinės bendruomenės“ pritarimo, kuri viso labo tėra oligarchinis viešųjų ryšių aparatas.

27. Pripažindami specifinį Europos tautų charakterį ir jų krikščionišką žymę, turime nesileisti gluminami klastingų multikultūralistų pasisakymų. Imigracija be asimiliacijos yra kolonizacija, ir privalo būti atmetama. Mes pagrįstai tikimės, jog į mūsų žemes migruojantys žmonės inkorporuos save į mūsų tautas ir perims mūsų gyvenimo būdą. Toks lūkestis turi būti remiamas aiškiai išdėstytos politikos. Multikultūralizmo kalba buvo importuota iš Amerikos, tačiau didysis Amerikos imigracijos laikotarpis prasidėjo dvidešimto amžiaus pradžioje, stebėtinaai spartaus ekonominio auginimo metu, šalyje, kurioje praktiškai neegzistavo jokie gerovės valstybės mechanizmai, turėjusioje labai stiprų tautinės tapatybės suvokimą, prie kurio imigrantai buvo skatinami prisitaikyti. Priėmusi didelį skaičių imigrantų, Amerika dviems kartoms užvėrė savo duris beveik aklina. Europa turi pasimokyti iš šios Amerikos patirties, o ne perimti dabartinės amerikietiškas ideologijas. Ši patirtis mus moko, kad darbo vieta yra galinga asimiliavimo priemonė, kad dosni gerovės valstybės sistema gali trikdyti asimiliaciją, ir kad išmintinga politinė valdžia kartais įsako apriboti imigraciją – net drastiškai, jei to reikalauja aplinkybės. Privalome neleisti multikultūrinei ideologijai deformuoti mūsų politinių sprendimų apie tai, kaip geriausiai siekti bendrojo gėrio, o tai reikalauja pakankama vienybe ir solidarumu pasižyminčių tautinių bendruomenių, suvokiančių savo gėrį kaip bendrą.

Turime atnaujinti tautinę vienybę ir solidarumą.

28. Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, Vakarų Europa kultivavo energingas, gajas demokratijas. Žlugus Sovietų imperijai, Vidurio Europos tautos atkūrė savo pilietinį gyvybingumą. Tai yra vieni brangiausių Europos pasiekimų, tačiau jie bus prarasti, jei nepradėsime spręsti imigracijos ir demografinių problemų savo tautose. Multikultūriškos gali būti tik imperijos, o Europos Sąjunga taps būtent tokia, jei mums nepavyks iškelti atnaujinto solidarumo ir pilietinės vienybės kaip esminių kriterijų, pagal kuriuos būtų vertinama imigracijos politika ir strategijos asimiliacijai.

Tik imperijos gali būti multikultūriškos.

29. Daugelis klaidingai mano, jog Europa yra traukoma konvulsijų vien dėl nesutarimų imigracijos tema. Tiesa yra ta, kad tai tik viena gerokai platesnio socialinio nuosmukio dimensija – nuosmukio, kurį būtina sustabdyti. Privalome atstatyti specifinių visuomeninių rolių orumą – tėvai, mokytojai ir profesoriai yra įpareigoti formuoti

Teisingos hierarchijos puoselėja visuomeninę gerovę.

savo globotinius. Turime priešinti ekspertizės kultui, įsigalinčio išminties, takto ir kultūringo gyvenimo siekio kaina. Negalime tikėtis jokio Europos atsinaujinimo tol, kol ryžtingai neatmesime perdėto egalitarizmo ir išminties keitimo techniniu žinojimu. Mes vertiname politinius modernių laikų pasiekimus. Kiekvienam vyrui ir moteriai turėtų būti suteikiama lygaus balso teisė. Turi būti ginamos pagrindinės mūsų teisės. Vis dėlto, sveika demokratija reikalauja socialinių ir kultūrinių hierarchijų, kurios skatintų tobulumo siekimą ir teiktų pagarbą tarnaujantiems bendrojo gėrio labui. Turime atstatyti dvasinės didybės suvokimą ir rodyti jam deramą pagarbą, idant mūsų civilizacija galėtų atremti augančią materialaus turto ir vulgaraus pramogų verslo įtaką.

30. Žmogaus orumas yra daugiau nei vien jo teisė būti paliktam ramybėje, ir tarptautinių žmogaus teisių doktrinos visiškai nepadenigia nei teisingumo, nei gėrio sampratų. Europa turi atnaujinti savo konsensusą apie moralinę kultūrą, idant jos žmonės galėtų būti vedami dorovingo gyvenimo link. Negalime leisti klaidingam laisvės suvokimui trukdyti mums išmintingai taikyti teisę kovojant su visuotinėmis ydomis. Turime būti atlidūs žmogiškajam silpnumui, tačiau Europa negali klestėti tol, kol neatkursime bendruomeninės aspiracijos gyventi dorai ir siekti žmogiškojo tobulumo. Orumo ir savigarbos kultūra kyla iš padarumo ir savų pareigų vykdymo visose mūsų gyvenimo srityse. Turime atnaujinti visapusę pagarbą tarp socialinių klasių, kuri charakterizuoja visų savo narių indėlių vertinančias visuomenes.

Privalome atkurti moralinę kultūrą.

31. Nors pripažįstame pozityvius laisvos rinkos ekonomikos aspektus, turime priešinti ideologijoms, siekiančioms susumuoti (totalizuoti) rinkos logiką. Negalime leisti, kad viskas būtų parduodama. Tinkamai funkcionuojančios rinkos reikalauja teisinio valdymo, ir mūsų teisinis valdymas turėtų apimti daugiau nei vien ekonominių našumą. Rinkos funkcionuoja geriausiai tada, kai yra įterpiamos stiprios socialines institucijas, organizuojančias savo veiklą pagal savitus, nerinkinius principus. Ekonominis augimas, nors ir naudingas, nėra aukščiausias gėris. Rinkos turi būti kreipiamos socialinių tikslų link. Šiandien korporacinis gigantizmas grasina net politiniam suverenumui. Tautos privalo bendradarbiauti suvaldant globalių ekonominių jėgų aroganciją ir beatodairiškumą. Mes priitariame išmintingam valstybės valdžios galių naudojimui užtikrinant neekonominę socialinę gerovę.

Rinkos turi būti orientuojamos socialinių tikslų link.

32. Mes tikime, kad Europa turi išlaikymo vertą istoriją ir kultūrą. Apmaudu, tačiau mūsų universitetai gerokai per dažnai išduoda šį mūsų paveldą. Privalome reformuoti mokymo programas taip, kad jos skatintų mūsų bendros kultūros perdavimą, o ne indoktrinuotų mūsų jaunimą tapti išsižadėjimo kultūros dalimi. Visų lygmenų mokytojai ir auklėtojai turi pareigą išlaikyti šią atmintį. Jie turėtų didžiulius savo role kartu sujungiant buvusias ir būsimąsias kartas. Taip pat privalome atnaujinti aukštąją Europos kultūrą, traktuodami taurumą ir grožį kaip savo bendrąją standartą ir atmesdami menų degradaciją ir tam tikros rūšies politinę propagandą. Tai reikalaus naujos menų globėjų kartos kultivavimo. Korporacijos ir biurokratijos jau ne kartą įrodė esančios prastomis menų sergėtojomis.

Mokymas privalo būti reformuotas.

33. Santuoka yra pilietinės visuomenės pamatas ir harmonijos tarp vyrų ir moterų pagrindas. Tai intymus ryšys, užmezgamas siekiant kurti namų ūkį ir auginti vaikus. Mes tvirtiname, kad fundamentali mūsų, kaip žmonių, rolė visuomenėje yra būti tėvais ir motinomis. Santuoka ir vaikai yra integrali bet kokios žmonių klestėjimo vizijos dalis. Vaikai reikalauja aukojimosi iš tų, kurie juos atveda į šį pasaulį. Šis aukojimasis yra kilnus ir privalo būti gerbiamas. Mes remiame atsakingą socialinę politiką, skatinančią ir stiprinančią santuokos instituciją, vaikų susilaukimą ir jų auginimą. Visuomenė, kuri nepajėgia ar nenori į save priimti vaikų, neturi ateities.

Santuoka ir šeima yra esminiai dalykai.

+++

34. Šiandien Europoje tvyro didžiulis nerimas. Ji yra susijęs su vadinamojo „populizmo“ iškilimu, nepaisant to, kad šio termino prasmė yra retai apibrėžiama, ir jis dažniausiai pasitelkiamas užgauliojimui. Mes turime savų abejonių. Europa privalo semtis gilios išminties iš savo tradicijų, o ne kliautis supaprastintais lozungais ir visuomenę skaldančiu apeliavimu ir emocijas. Vis dėlto, mes pripažįstame, kad nemaža dalis šio naujo politinio fenomeno iš tiesų gali reprezentuoti sveiką maištavimą prieš klaidingosios Europos tironiją, kuri „antidemokratiškumu“ kaltina bet kokią jos moralinės legitimacijos monopoliui kylančią grėsmę. Vadinamasis „populizmas“ yra pateisinamas išsūkis status quo diktatui, arba „centro fanatiškumui“. Tai ženklas, jog net mūsų degradavusioje ir nuskurdintoje politinėje kultūroje, istorinis Europos tautų veiksnumas vis dar gali atgimti.

Populizmui turime skirti dėmesio.

35. Kaip klaidingą atmetame teiginį, jog nėra jokios atsakingos alter-

Tikroji Europa yra mūsų ateitis.

natyvos dirbtiniam, sielos stokojančiam vieningos rinkos solidarumui, transnacionalinei biurokratijai ir gražbyliam pramogų verslui. Duonos ir žaidimų nėra gana. Toji atsakinga alternatyva yra tikroji Europa.

36. Šią akimirką, mes prašome visų europiečių prisijungti prie mūsų ir atmesti utopinę iliuziją apie multikultūrinį pasaulį be sienų. Mes teisėtai ir pagrįstai mylime savo gimtąsias žemes, ir siekiame savo vaikams perduoti kiekvieną garbingą dalyką, kurį paveldėjome iš savo tėvynių. Kaip europiečiai, mes taip pat dalinamės bendru paveldu, ir šis paveldas reikalauja, kad visi kartu gyventume santarvėje, kaip tautų Europa. Atnaujinkime savo tautinį suverenumą, ir susigrąžinkime savigarbą prisiimdami bendrą politinę atsakomybę už Europos ateitį.

Mes privalome prisiimti atsakomybę.

Philippe Bénéton (France)

Rémi Brague (France)

Chantal Delsol (France)

Roman Joch (Česko)

Lánczi András (Magyarország)

Ryszard Legutko (Polska)

Pierre Manent (France)

Janne Haaland Matlary (Norge)

Dalmacio Negro Pavón (España)

Roger Scruton (United Kingdom)

Robert Spaemann (Deutschland)

Bart Jan Spruyt (Nederland)

Matthias Storme (België)